

§ 14

Yhteistoimintamenettelyn aloittaminen

Kunnanhallitus 30.01.2024 § 14

385/01.00.02/2023

Pomarkun kunnan talouden näkymät vuodesta 2024 eteenpäin ovat merkittävästi muutamaa edellisvuotta heikommat. Valtuuston hyväksymä vuoden 2024 talousarvio on noin 1,1 milj. euroa alijäämäinen. Tasapainon äkillistä ja merkittävää heikentymistä selittää oleellisesti verorahoituksen, erityisesti valtionosuuksien, huomattava lasku.

Suunnitelmavuosina 2025 ja 2026 talouden tasapainotushaasteiden odotetaan pysyvän vähintään vuoden 2024 tasolla. Talouden tasapaino on heikko ja edellyttää pikaisia sopeutustoimia. Tilapäisten sopeutustoimien lisäksi on välttämätöntä tehdä rakenteellisia muutoksia, jotka parantavat talouden tasapainoa pysyvästi.

Kunnanhallitus on kokoksessaan 9.1.2024 § 4 päättänyt asettaa työryhmän kuntatalouden sopeuttamista varten. Kunnanhallitus asetti työryhmälle tavoitteen löytää ne toimenpiteet, joilla saavutetaan vaikuttavuudeltaan 300 000 euron säästövaikutus vuonna 2025. Vuoden 2024 talousarvioon sisältyy henkilöstömenojen 122 000 euron säästötavoite.

Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007) mukaisesti yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua kunnan toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua.

Kyseessä olevan lain 4 § mukaan työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat:

- henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan tai hyvinvointialueen palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien tai hyvinvointialueiden tai näiden välisessä yhteistyössä;
- palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia;
- henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia;
- taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osaaikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Jos kunnan talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osaaikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden

30.01.2024

§ 14

ehdoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus kunnanaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen. Pomarkun kunnan yhteistyötoimikunta on käsitellyt talousarvioesityksen kokouksessaan 21.11.2023.

Kun työnantaja harkitsee lain 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä, työnantajan on annettava kirjallinen neuvotteluesitys yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi viimeistään viisi päivää ennen neuvottelujen aloittamista.

Yhteistoimintamenettely ja -neuvottelu ulottuu koko organisaatioon ja henkilöstöön. Nyt käytävässä yhteistoimintamenettelyssä käytettävissä tulee olla kaikki sopeuttamiseen tarvittavat keinot. Jos työnantajan harkitsema irtisanominen, lomauttaminen tai osa-aikaistaminen kohdistuu alle kymmeneen työntekijään, neuvotteluja on käytävä 14 päivää. Yhteistoimintaneuvotteluihin käytettävä ajanjakso tulee olemaan merkittävästi pidempi kuin laissa säädetty 14 vuorokautta. Kuntatalouden sopeuttamisen työryhmän on määrä antaa kunnanhallitukselle loppuraportti palvelurakenteen uudistamisesta ja talouden tasapainottamistoimenpiteistä 31.5.2024 mennessä.

Yhteistoimintavelvoite on täytynyt, kun asiasta on neuvoteltu lain edellyttämällä tavalla ja käsiteltävän asian kannalta tarpeelliset tiedot on annettu. Jos kyseessä on työvoiman vähentäminen, edellytetään myös, että neuvotteluissa käsitellään työllistämistä edistävää toimintasuunnitelmaa ja periaatteita.

Kuntalain 410/2015 39 § säättää, että kunnanhallitus edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta. Pomarkun kunnan hallintosäännön § 46 mukaan mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kunnan hallituksella. Hallintosäännön määrittelemä yhteistyötoimikunta toimii yhteistoimintaelimenä. Yhteistyötoimikuntaan kuuluvat työnantajan edustajina kunnanvaltuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja, yksi kunnanhallituksen jäsen, kunnanjohtaja (joka toimii puheenjohtajana), henkilöstö- ja sivistysjohtaja ja työsuojelupäällikkö.

Valmistelija	Heidi Särkipaju
Esittelijä	kunnanjohtaja Mikko Airaksinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää käynnistää koko kuntaa ja sen henkilöstöä koskevan yhteistoimintamenettelyn.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja	
Täytäntöönpano	